

นวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

โรงเรียนวัดแม่กะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๒

ชื่อผลงาน กิจกรรมสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตพิชิตยาเสพติด รูปแบบ MAEKA Model

ผู้เสนอผลงาน โรงเรียนวัดแม่กะ หมู่ ๓ ต.แม่แตง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

๑. ความเป็นมา และสภาพปัญหา

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบันการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งปรากฏปัญหาให้เห็นมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจทาง ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอันนำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด และมีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ความสำเร็จเกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมตามความคาดหวังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโตงดงาม และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรมดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่โรงเรียนต้องดำเนินการจัดการการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เยาวชนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขนอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้กระบวนการเรียนรู้แล้วการป้องกัน และการช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบโรงเรียน ที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ติดเกม การเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อลามกอนาจาร การทดลองยาเสพติดบางชนิด จากการชักชวนของเพื่อนหรือรุ่นพี่เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครูทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งมาจากปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากแหล่งอบายมุข

โรงเรียนวัดแม่กะเป็นโรงเรียนขนาดกลางตั้งอยู่ในบริเวณใกล้วัดแม่กะ และตลาดบ้านแม่กะ มีร้านค้าที่ขายสุราหลายแห่งในหมู่บ้าน จากการเยี่ยมบ้านของครูประจำชั้นพบว่า นักเรียนบางคนมีปัญหาครอบครัวขาดความรักความอบอุ่นขาดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมขาดระเบียบวินัยและบริเวณบ้านพักอาศัยของนักเรียนอยู่ใกล้กับผู้ที่เสพยาเสพติด และแหล่งมั่วสุมซึ่งหากไม่เข้าไปดูแลอาจจะทำให้นักเรียนเกิดหลงผิดเข้าไปใช้สารเสพติดได้โดยเข้าไม่ถึงการและสังคมรอบข้างที่อาจชักชวนนักเรียนให้ทดลองในสิ่งที่ไม่พึงประสงค์

โรงเรียนวัดแม่กะได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมโดยผ่านกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนภายใต้โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขจึงได้เข้าร่วมโครงการ และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโดยคิดรูปแบบวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีคุณธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย **กิจกรรมสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตพิชิตยาเสพติด รูปแบบ MAEKA Model** เพื่อปลูกฝังป้องกัน และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับนักเรียนด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียนโดยมีครูเป็นผู้ให้การแนะนำสั่งสอนฝึกฝนอบรมเป็นเป็นการสร้างนิสัยให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่ทำความดี และใฝ่รักษาสุขภาพเมื่อนักเรียนมีคุณธรรมหรือคุณลักษณะที่ดีย่อมไม่นำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด ไม่สร้างความเดือดร้อนเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขของสถานศึกษามีกระบวนการที่เข้มแข็งและยั่งยืน
๒. เพื่อการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
๓. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร ปจจัยเสี่ยงการพนัน และการทะเลาะวิวาทในโรงเรียน
๔. เพื่อจัดสร้างเครือข่ายและกลไกการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษา
๕. เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมและสุขภาพที่ดีให้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนวัดแม่กะทุกคน

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

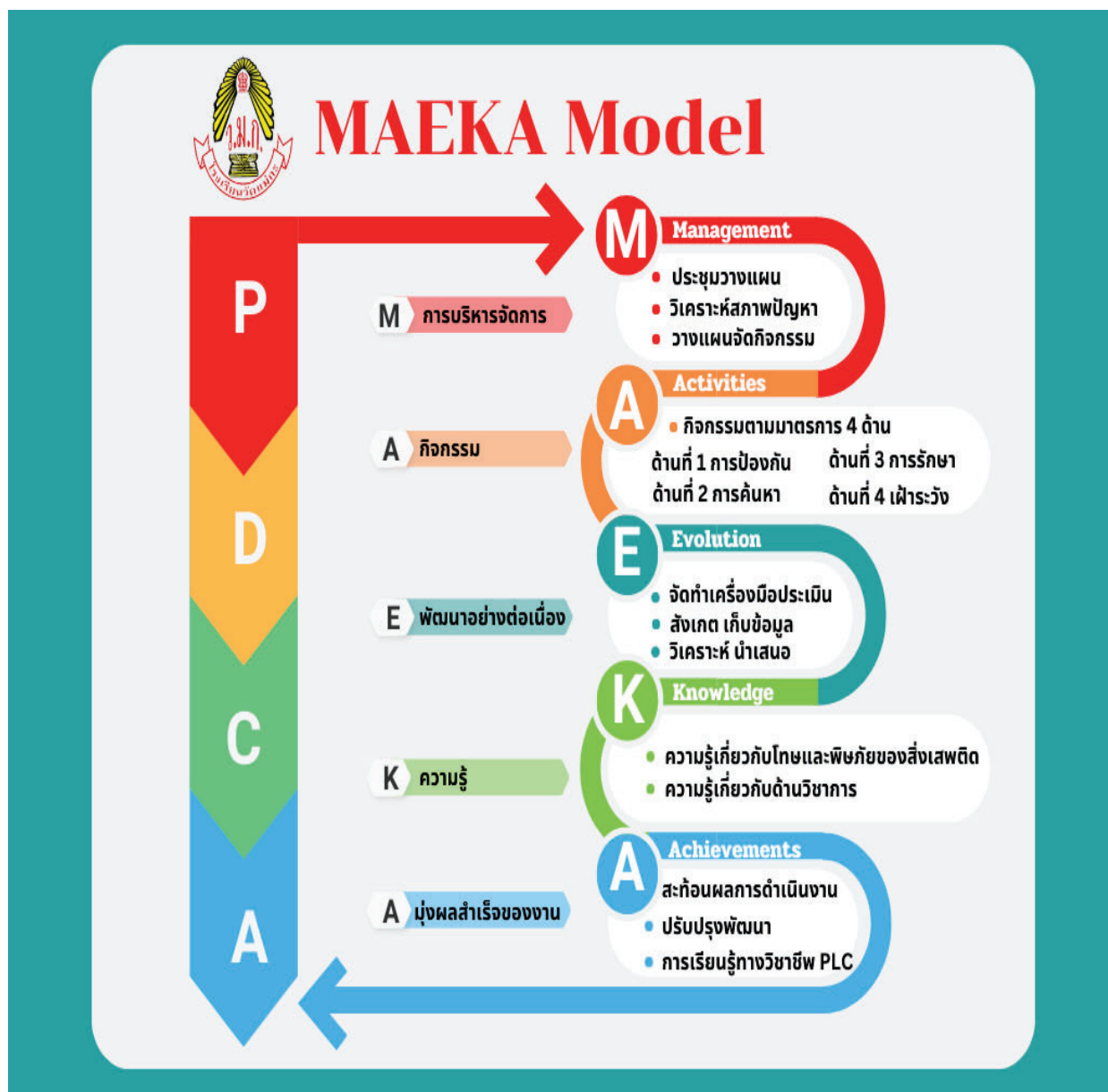
- จำนวนนักเรียนโรงเรียนวัดแม่กะ ๑๘๑ คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

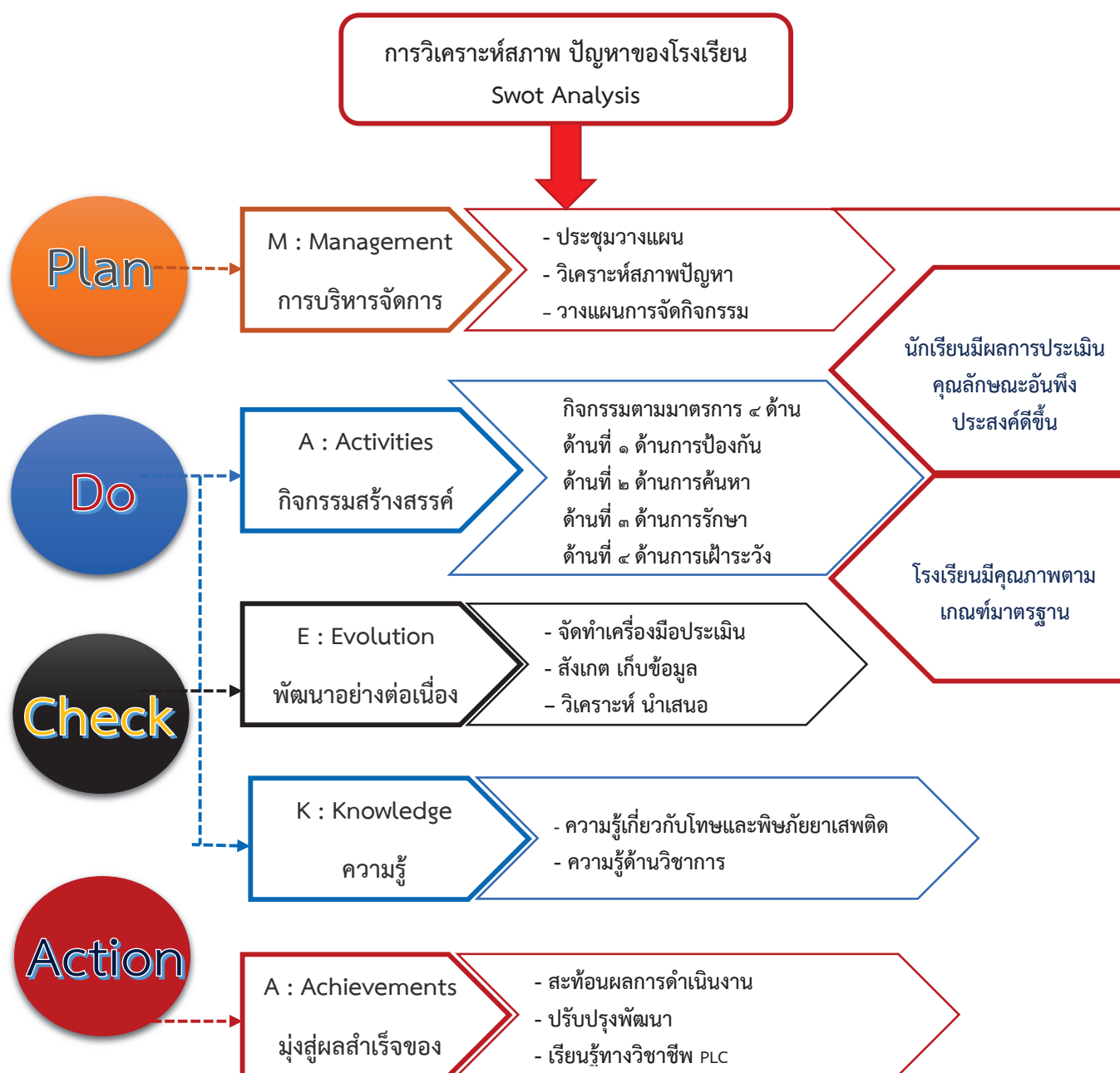
- นักเรียนโรงเรียนวัดแม่กะมีความตระหนักและรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดและอบายมุขมีทักษะชีวิตในการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตอาสาในการร่วมรณรงค์ป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขในโรงเรียน และชุมชน

นวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

MAEKA Model

Flow Chart ขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาวัตกรรม MAEKA Model

๔. ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขดีเด่นระดับเงินเมื่อปีการศึกษา ๒๕๖๕ และผลงานดีเด่นระดับทองในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทำให้โรงเรียนวัดแม่กะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๒ มีผลการดำเนินงาน มีผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับดังนี้

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับทองประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ โรงเรียนวัดแม่กะมีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน
 - จำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของปีการศึกษา ๒๕๖๖ อยู่ในระดับดีขึ้นไป เกินร้อยละ ๘๐ (ปพ.๕)
๒. นักเรียนมีความรู้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดและอบายมุขมีทักษะและวิธีการป้องกันห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุข
 - ผลการคัดกรองนักเรียนประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ไม่พบกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ
 - นักเรียนมีจิตอาสาจิตสาธารณะต่อโรงเรียนวัดแม่กะ และชุมชนเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีทักษะชีวิตสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - รายงานผลการดำเนินงานหน่วยลูกเสือจิตอาสา
๓. นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานป้องกัน แก้ไขปัญหา ยาเสพติด และอบายมุขของโรงเรียนวัดแม่กะ ให้เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน มีจิตอาสา จิตสาธารณะต่อโรงเรียนวัดแม่กะและชุมชน
 - ผลงานการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับทองประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับทองประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ โรงเรียนวัดแม่กะมีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานดังนี้

๑. จำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของปีการศึกษา ๒๕๖๖ อยู่ในระดับดีขึ้นไป เกินร้อยละ ๘๐ (ปพ.๕)
๒. ผลการคัดกรองนักเรียนประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ไม่พบกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ
๓. นักเรียนมีจิตอาสา จิตสาธารณะ จากรายงานผลการดำเนินงานลูกเสือจิตอาสา
๔. ผลงานการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับทองประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ได้รับความร่วมมือและเป็นเครือข่ายจากระดับต่างๆทั้งหน่วยงานภาครัฐเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นำชุมชนผู้ปกครองนักเรียนในการร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขโดยใช้วิธีการหรือรูปแบบการดำเนินงานตามแบบ **MAEKA Model**

๒. นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้แนวทางในการเฝ้าระวังป้องกันปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วม และได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัยมีความรู้มีทักษะและความสามารถในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือสังคมหรือชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. นักเรียนได้ใช้ความรู้ทั้งในและนอกหลักสูตรกระบวนการกลุ่มกระบวนการทางสังคมในการแก้ปัญหา และสามารถดำเนินกิจกรรมห้องเรียนสีขาวได้อย่างมีคุณภาพโดยใช้วิธีการหรือรูปแบบในการดำเนินงานตามแบบ **MAEKA Model** และผ่านการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินกิจกรรมโดยใช้วงจรคุณภาพ **PDCA**

๔. ครูและนักเรียนโรงเรียนวัดแม่กะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากขึ้นครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งการผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะให้ความรักความเข้าใจแก่นักเรียนส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเข้มแข็งขึ้น

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ โดยใช้วิธีการหรือรูปแบบการดำเนินงานตามรูปแบบ **MAEKA Model** ประสบผลสำเร็จลุล่วง โดยมีปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จดังนี้

๕.๑ นักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่ายเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการกิจ และดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์ทั้ง ๔ ด้านของกิจกรรมห้องเรียนสีขาวมีการประชุมวางแผน มอบหมายงานดำเนินกิจกรรมตามแผน ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน และมีการนำข้อผิดพลาดหรือข้อที่ควรปรับปรุงมาปรับแก้ในกิจกรรมต่อไปซึ่งเป็นไปตามการตรวจสอบคุณภาพโดยใช้วงจร **PDCA**

๕.๒ ครูที่ปรึกษาแต่ละห้องให้ความสำคัญตระหนักในบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนในเรื่องของวินัย ความประพฤติ มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และพร้อมที่จะพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

๕.๓ ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีกำกับติดตาม และประเมินผลส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม

๕.๔ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดูแลบุตรหลานของตนเองเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนดำเนินการเพื่อบรรลุตามเป้าหมาย และจุดประสงค์ของกิจกรรม เช่น การประชุมผู้ปกครอง การระดมทรัพยากร การสนับสนุนกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น กิจกรรมวันสุนทรภู่ สัปดาห์วิทยาศาสตร์ กีฬาสีภายใน เป็นต้น

๖. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ โดยใช้วิธีการในรูปแบบการดำเนินงานตามรูปแบบ **MAEKA Model** ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทำให้โรงเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง สามารถนำประสบการณ์จากการดำเนินโครงการดังกล่าวเพื่อเป็น บทเรียนในการไปปรับใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยมีบทเรียนที่ได้รับสามารถสรุปได้ดังนี้

๖.๑ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรม เมื่อเข้าใจวิธีการดำเนินงานตามวิธีการหรือรูปแบบการดำเนินงานตามแบบแล้ว สามารถนำวิธีการหรือรูปแบบการดำเนินงานตามแบบไปปรับใช้ในโรงเรียนในโครงการอื่นได้

๖.๒ นักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่ายเข้าใจวิธีการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรมโดยใช้วงจรการตรวจสอบคุณภาพ **PDCA** ไปปรับใช้ในการเรียนรู้หรือการดำเนินกิจกรรมประจำวันเพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพต่อไป

๖.๓ การดำเนินงานด้วยวิธีการหรือรูปแบบที่ชัดเจนสนับสนุนส่งผลให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๖.๔ การทำงานเป็นทีมและคณะ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ความร่วมมือร่วมใจ การเอาใจใส่ การเสียสละ ของผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จได้ผลงานที่มีคุณภาพ

๖.๕ โครงการความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์โรงเรียนมีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อนักเรียน สามารถนำความสำเร็จนี้ไปพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาในสังกัด หรือเป็นที่ยอมรับ และเป็นแบบอย่างของการดำเนินงานให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้